

Телефон алаяқтары мен әлеуметтік желідегі алаяқтардан сақ болыңыздар

Телефон немесе әлеуметтік желілердегі алаяқтар азаматтарға бағалы қағаздарды сатып алуды немесе қор нарығына ақша салуды ұсынатын жағдайлар жиілеп кетті. Сонымен қатар алаяқтар үлкен табысқа уәде беріп, Қазақстан қор биржасының (KASE) атауын пайдаланады

Биржа азаматтарды сақ болуға және олардың алдауына түсіп қалмауға шақырады.

KASE ресми түрде биржаның немесе оның қызметкерлерінің тікелей қатысуымен жеке немесе заңды тұлғаларға бағалы қағаздарды немесе биржалық нарықтардан басқа активтерді сатып алу үшін өз қызметтерін ешқашан ұсынбайтынын мәлімдейді.

KASE сауда-саттықты ұйымдастырушы болып табылады және тек қаржы ұйымдарымен (банктермен және брокерлік ұйымдармен) тікелей өзара әрекет етеді, оларға Биржаның сауда жүйесіне қосылуға, өтінімдер беруге және мәмілелер жасасуға мүмкіндік береді. Биржаның сауда жүйесіне тікелей қосыла алатын және онда мәмілелер жасай алатын ұйымдар Биржаның мүшелері болып табылады. Биржа мүшелерінің мүшелік санаттары мен байланыс ақпараттары көрсетілген тізімі KASE сайтында мына сілтеме бойынша жарияланған: <https://kase.kz/ru/membership/#brokers>

Брокерлік ұйымдармен байланыс кезінде абай болыңыз. Олар жеке инвесторларға қызмет көрсетеді және жеке клиенттер атынан Биржаның сауда жүйесінде операциялар жасай алатын брокерлік ұйымдар. Сонымен қатар, алаяқтар мұндай ұйымдардың атынан жиі әрекет етеді.

Есіңізде болсын! Ақшаны біреуге сеніп, Сіздің атыңыздан қандай-да бір мәміле жасау туралы тапсырма бермес бұрын, мұндай адамның түпнұсқалығына көз жеткізіңіз. Кез келген күдік туындаған жағдайда қашықтықтан байланысудан бас тартып, банктің немесе брокерлік ұйымның кеңсесіне жүгініңіз.

Алаяқтар қалай әрекет етеді? Олар өте кең таралған схеманы қолданады: танымал WhatsApp, Telegram, әлеуметтік желілер, электрондық пошталар арқылы азаматтарға хабарласып, "суық" қоңырауларды қолданады. Бұл ретте олар өздерін Биржаның немесе брокерлік ұйымның қызметкерлерінің өкілдері ретінде таныстырып, ақшаны бағалы қағаздарға салуды ұсынады. Оның орнына зиянкестер әлеуетті құрбанға жоғары инвестициялық табысты, кеңес беруді, ілеспе қызметтерді уәде етеді, ол үшін әртүрлі сомаларды "брокерлік шоттарға" аударуды сұрайды.

Ақшаны аударғаннан кейін алаяқтар өз қаражатын брокерлік шоттан ішінара немесе толық шығарғанға дейін клиентпен бірге жұмыс істейді. Содан кейін "салымшыларда", әдетте, жалған брокерлермен қарым-қатынаста қиындықтар туындайды. Сонымен қатар, көп жағдайда зиянкестер бұрын салынған қаражаттың бүкіл сомасын дереу шығару үшін қосымша соманы енгізуді талап етеді.

Жеке мүлікті сақтау және алаяқтардан қорғау мақсатында Биржа қазақстандықтарға келесі қарапайым ережелерді басшылыққа алуға кеңес береді.

Біріншіден, назар аударатын нәрсе: банкте және брокерде лицензия болуы қажет.

Банктер мен брокерлер уәкілетті органның – Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінің (РРДҚ) лицензиясы негізінде ғана жұмыс істейді. Қаржы делдалдарының қызметі ҚР Азаматтық кодексімен, "Бағалы қағаздар нарығы туралы" ҚР Заңымен және ҚР басқа да нормативтік құқықтық актілерімен қатаң реттеледі. **Әрбір банк пен брокер клиентке осы клиентпен жасалған шарт негізінде ғана қызмет көрсетуге құқылы.**

Екіншіден, сол банк немесе брокер расында бар екендігіне және клиенттерге қызмет көрсететіндігіне көз жеткізіңіз.

Жеке тұлғаларға қызмет көрсете алатын барлық банктер мен брокерлер лицензиаттардың немесе Биржаның сауда-саттығына қатысушылардың тізімінде көрсетілген. АРРР және KASE сайтында банктің немесе брокердің бар-жоғын тексеріңіз. Банктің немесе брокерлік ұйымның кеңсесіне хабарласыңыз немесе оның байланыс орталығына өзіңіз қоңырау шалыңыз.

Өз қаражатын қор нарығына сала отырып, инвестор нарықтық тәуекелдерден сақтандырылмайтынын және нәтижесінде кіріс алуға да, шығындарға да әкелуі мүмкін екенін түсіну керек. Сондықтан брокер клиентке жоғары инвестициялық табыс алуға және (немесе) инвестициялар бойынша залалдың болмауына кепілдік беруге міндетті емес және құқығы жоқ.

Егер сіз қаржылық алаяқтықтың кез келген түріне тап болсаңыз, Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігіне +7 (727) 237 10 00 жедел желі нөмірі бойынша Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау мәселелері бойынша хабарласуды ұсынамыз. Лицензияланбаған қызмет белгілері бар ұйымдардың тізімімен келесі сілтеме бойынша таныса аласыз <https://www.gov.kz/memleket/entities/ardfm/press/news/details/266321?lang=ru>.

Келтірілген залалды өтеу және кінәлі тұлғаларды алаяқтық әрекеттерден зардап шеккен тұлғаларға жауапкершілікке тарту мақсатында Қазақстан Республикасының Құқық қорғау органдарына жүгінуге кеңес береміз.